

3 augustus 1962

U 8738/62 - C 46 - P4/PS9.

GEHEIM

FA 60399/5

Land: Nederland/Bondsrepubliek Duitsland.

Onderwerp: Het Nederlands-Duits verdrag.

Referenties:

Datum van
waarneming: eind juli 1962.

Bron: betrouwbaar.

Subbron: Ambassadeur Lehr.

Opmerkingen:

Mede verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

GEHEIM

Nederland/Bondsrepubliek Duitsland

HET NEDERLANDS-DUIJS VERDRAG

De ongewoon scherpe toon, waarin het verslag van de Commissie van Onderzoek uit de Tweede Kamer over het wetsontwerp regelende de Nederlands-Duitse geschillen vervat is, en de bijna volledige afwijzing van het ontwerp-verdrag, gevoegd bij het feit, dat de Nederlandse pers daaraan met sensationele opschriften meest op de voorpagina's melding heeft gemaakt, hebben in Duitse regeringskringen pijnlijke verrassing gewekt. Deze kringen namen van een en ander eerst kennis uit de vertaling, die de Westduitse radio zaterdag 22 juli van de belangrijkste passages van het verslag der commissie gaf. De Duitse ambassadeur in Den Haag zond eerst enkele dagen later een kort bericht, waarin hij als zijn oordeel gaf, dat niet al te grote betekenis aan de uitlatingen in het verslag toegekend moest worden, daar deze niet bepalend voor de houding der grote Kamerfracties geacht kunnen worden.

De Duitse regering betreurt intussen wel, dat het ontwerp-verdrag onderwerp van gepassioneerde discussies is geworden. Overtuigd van de rechtmatigheid van Nederlandse aanspraken op begrip van Duitse zijde voor diverse Nederlandse eisen, stelt zij, dat zij desondanks met oppositie in de Duitse politieke partijen tegen bepaalde onderdelen van het onderwerp had te rekenen; reden waarom zij de fractieleiders in de Bondsdag had bewerkt om te verhinderen, dat zulks in redevoeringen tot uiting zou komen. Behoudens oppositie van enkele leden der F.D.P. terzake van de besluiten omtrent het gehucht Wijler is het wetsontwerp in de Bondsdag met grote terughoudendheid behandeld en in een minimum van tijd afgewerkt. Gevreesd wordt nu, dat bepaalde groeperingen in Nederland een buiten-parlementaire campagne tegen het wetsontwerp zullen trachten te voeren, hetgeen tot vertroebeling der Duits-Nederlandse verhouding en wellicht onzakelijke reacties in de be-

GEHEIM

GEHEIM

trokken Duitse gebieden zou kunnen leiden.

Nochtans rekent de Duitse regering er op, dat de Nederlandse regering het ontwerp-verdrag, dat toch de handtekening van Minister LUNS draagt, snel en ongewijzigd tot aanvaarding door de Kamer zal weten te brengen. Men is er van overtuigd, dat "de soep niet zo heet gegeten zal worden als zij in het verslag der Tweede Kamer-Commissie is opgediend.

Met kracht wordt weersproken, dat de Duitsers alleen maar hard en zakelijk zouden hebben onderhandeld, zonder rekening te houden met de bijzondere positie, waarin de Bondsrepubliek zich als erfgenaam van het Derde Rijk bevindt. De Heer Van HOUTEN was een gelijkwaardige gesprekspartner en de Duitse onderhandelaars zouden als zij steenhard waren geweest, in bepaalde onderdelen beslist anders onderhandeld hebben.

Het is de Duitse regering voorts opgevallen, dat degenen, die in het verslag van de commissie uit de Tweede Kamer aan het woord zijn en die menen te moeten constateren, dat het door Duitsland te betalen bedrag van 280 miljoen mark in geen verhouding staat tot de totale oorlogsschuld aan Nederland, niet begrijpen of voorgeven niet te weten, dat het hier niet gaat om de totale Duitse oorlogsschulden, maar om bepaalde omschreven Duitse verplichtingen inzake schadevergoeding aan nazi-slachtoffers e.d. Het is haar opgevallen, dat dit ook in de Nederlandse pers niet juist is gesteld. Zij meent te mogen verwachten, dat dit van officiële zijde duidelijk in het licht gesteld zal worden.

In elk geval is het zo, dat de Duitse regering, na kennisname van de opmerkingen in het verslag der Tweede Kamer, geen reden ziet om enige verandering in het ontwerp aan te brengen, wat na de aanvaarding door de Bondsdag en Bondsraad ook niet meer mogelijk is. Zij is van mening, dat het ontwerp-verdrag,

GEHEIM

dat een geheel complex van vraagstukken in onderling verband heeft geregeld, in zijn geheel moet worden gezien en aangenomen.

—o—o—

Eind juli 1962.

GEHEIM